

Stanovisko Európskeho výboru regiónov — Plnenie globálnej dohody o zmene klímy – územný prístup ku konferencii COP 22 v Marrákeši

(2017/C 088/09)

Spravodajca: Francesco Pigliaru (IT/SES), predseda regiónu Sardínia

Referenčný dokument: stanovisko z vlastnej iniciatívy

POLITICKÉ ODPORÚČANIA

1. Parížska dohoda predstavuje významný úspech, pretože má celosvetový charakter, je záväzná a vyvážená. Stanovuje sa v nej globálny akčný plán, ktorého cieľom je udržať zvýšenie teploty počas tohto storočia výrazne pod 2 °C v porovnaní s úrovňou z roku 1990, ako aj snaha obmedziť toto zvýšenie na 1,5 °C. To má mimoriadny význam, pretože vytýčená cesta k dekarbonizácii poskytuje činiteľom s rozhodovacou právomocou na všetkých úrovniach spoľahlivé usmernenia, bráni nákladnému viazaniu investícií na vysoké emisie uhlíka a podnikom a investorom poskytuje istotu a predvídateľnosť. Úlohou účastníkov 22. konferencie zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC COP22) bude udržať pozitívnu dynamiku z Paríža a zaviesť jednotlivé mechanizmy dohody do praxe.

2. Avšak súčasné záväzky zmluvných strán – dokonca ani v prípade ich úplnej implementácie – nebudú stačiť na dosiahnutie dohodnutých cieľov. Zvýšené úsilie budú musieť vyvíjať regióny a mestá, ktoré sú úzko prepojené s miestnymi komunitami a územnými celkami, pričom zmluvné strany musia čo najskôr, t. j. už v rámci facilitačného dialógu v roku 2018 predložiť aktualizovaný príspevok. Pokiaľ ide o EÚ, Európsky výbor regiónov naďalej zastáva názor, že je potrebné znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 o 50 % a že celosvetové emisie skleníkových plynov by mali dosiahnuť maximálnu úroveň čo najskôr a do roku 2050 alebo krátko po tom by sa mali postupne eliminovať.

3. EÚ so svojim vysoko rozvinutým systémom viacúrovňového riadenia má osobitnú zodpovednosť, aby ukázala, že je schopná jednotne a ambiciózne zastávať vedúcu úlohu v boji proti zmene klímy. VR preto víta včasnú ratifikáciu Parížskej dohody Európskou úniou a vyzýva členské štáty, ktoré to ešte neurobili, aby ju čo najskôr ratifikovali. VR takisto vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby aktualizovali a spresnili rámec na obdobie do roku 2030 a plán realizácie do roku 2050 v súlade so záväzkom uvedeným v dohode skoncipovať dlhodobé stratégie rozvoja založené na nízkych emisiách skleníkových plynov do polovice storočia. Tento proces by sa mal začať čo najskôr, aby sa mohla uskutočniť komplexná diskusia, do ktorej by mali byť úzko zapojení zástupcovia národných, regionálnych a miestnych orgánov, ako aj zástupcovia občianskej spoločnosti a podnikateľského sektora.

Viacúrovňové riadenie

4. V Parížskej dohode sa uznal význam viacúrovňového riadenia v politike v oblasti klímy. Táto zásada by sa teraz mala začať uplatňovať na všetkých úrovniach verejnej správy, aby sa navzájom prepojili vnútroštátne, regionálne a miestne politiky v oblasti zmeny klímy a aby sa medzi nimi odstránili doterajšie rozdiely. Zároveň by sa mal zaviesť posilnený rámec transparentnosti a mali by sa vyvíjať nástroje potrebné na vykonanie celosvetového hodnotenia, lepšie pochopenie rozdielných dôsledkov zmeny klímy, strát a škôd a primeranú podporu financovania a budovania kapacít v oblasti klímy.

5. VR preto vyzýva na ďalší rozvoj akčného programu z Limy a Paríža a súvisiacej platformy neštátnych subjektov pôsobiacich v oblasti klímy (NAZCA), ktoré by mohol plne zastrešovať sekretariát UNFCCC, a to prostredníctvom celosvetového akčného programu v oblasti klímy, ktorý spustili lídri v boji proti klimatickým zmenám (tzv. Climate Champions)⁽¹⁾. Mohol by to byť základ pre plnohodnotné viacúrovňové riadenie v oblasti klímy, ako sa zdôrazňuje aj v uznesení Európskeho parlamentu.

⁽¹⁾ <http://newsroom.unfccc.int/climate-action/global-climate-action-agenda/>.

6. Regióny a mestá ako najväčší prispievatelia do akčného programu z Limy a Paríža a platformy NAZCA už preukázali rozsah svojich záväzkov v boji proti zmene klímy, ako aj svoj potenciál na zintenzívnenie činnosti. Dobrovoľné iniciatívy, ako je napríklad Dohovor primátorov a starostov EÚ a Memorandum o porozumení *Pod 2 stupne*, sú mimoriadnym prínosom, pretože poskytujú akčnému programu z Limy a Paríža a platforme NAZCA číselné údaje a preukazujú väčšie ambície než celoštátni zákonodarcovia. Mal by sa uznať prínos týchto iniciatív z hľadiska podnecovania činnosti na všetkých úrovniach, pričom orgány na celoštátnej a nižšej úrovni, ako aj medzivládne organizácie by ho mali ďalej podporovať. Ich úsilie by malo byť zohľadnené a začlenené do jednotlivých vnútroštátne stanovených príspevkov, ako sa to už uplatňuje napríklad v prípade Mexika. Podporovať by sa mali aj ďalšie iniciatívy a mechanizmy monitorovania a podávania správ umožňujúce merať zníženie emisií a hodnotiť politiku na zmiernenie a adaptáciu.

Lepšia integrácia regiónov a miest v rámci UNFCCC

7. Takisto je potrebná lepšia integrácia regiónov a miest v rámci procesu UNFCCC, ktorá by umožnila včasný prenos spätnej väzby z najnižších úrovní na úroveň OSN. Jednotlivé krajiny by tak mali prístup k relevantným informáciám, na základe ktorých by mohli prijímať nákladovo efektívne rozhodnutia, ktoré by mohli regióny a mestá uplatňovať priamo v teréne. Preto je potrebné nastoliť trvalý a priamy dialóg medzi rôznymi úrovňami, počnúc miestnou a regionálnou úrovňou.

8. Medzi opatrenia na podporu tohto dialógu patria:

- pravidelné výmeny medzi zástupcami regiónov a miest a predsedníctvami COP, lídrami v boji proti klimatickým zmenám, ako aj sekretariátom UNFCCC,
- trojstranné dialógy medzi mestami, regiónmi a zmluvnými stranami v rámci štruktúr UNFCCC a najmä počas konferencií COP,
- každodenné brífingy Európskej komisie a Rady pre VR počas konferencií COP,
- pravidelné výmeny názorov s Európskym parlamentom (EP), najmä s delegáciou EP na konferenciách COP,
- účasť zmluvných strán (krajín) na neformálnych stretnutiach skupiny Priatelia miest.

Na úrovni EÚ

9. Po konferencii COP 21 Európska komisia a Rada čoraz častejšie komunikovali s VR, aby lepšie začlenili miestny prístup do právnych predpisov EÚ, predovšetkým prostredníctvom mestskej agendy EÚ. V rámci plánu realizácie Parížskej dohody v EÚ sa navyše plne podporuje zásada viacúrovňového riadenia.

10. Európska komisia takisto rozbehla proces rozšírenia a posilnenia Dohovoru primátorov a starostov EÚ, ktorý už obsahuje aj aspekt adaptácie a propaguje sa v rôznych častiach sveta.

11. Z pohľadu VR je nanajvýš dôležité, aby sa vychádzalo z tohto uznania a aby sa zabezpečil vyvážený prístup, ktorý uznáva rôzne príspevky regiónov a miest v tejto oblasti.

12. VR by chcel zdôrazniť, že zásada viacúrovňového riadenia je inkluzívna a nákladovo efektívna, pretože umožňuje všetkým úrovňam verejnej správy koordinovať ich kroky, a tým maximalizovať ich akčný potenciál.

13. Regióny zohrávajú kľúčovú úlohu pri vytváraní podmienok pre mestskú politiku v rámci väčšieho územia a pri jej prepájaní s ďalšími politikami, napríklad v oblasti lesného hospodárstva, ekologickej a modrej infraštruktúry, územnej súdržnosti či poľnohospodárstva. Táto funkcia regiónov je mimoriadne dôležitá v EÚ, ktorú tvoria poväčšine malé a stredne veľké mestá, ktoré majú často obmedzené zdroje a možnosti konať. Regióny pomáhajú predchádzať nákladnej duplicite úsilia a zabezpečovať širokú súdržnosť medzi mestskými a mimomestskými oblasťami.

14. Napríklad v rámci Dohovoru primátorov a starostov EÚ pôsobia mnohé regióny ako regionálni koordinátori. Tí môžu opraviť niekoľko miest zároveň, aby sa stali súčasťou dohovoru.

15. VR preto poukazuje na ústrednú úlohu regiónov v členských štátoch pri podpore tohto druhu vertikálnej koordinácie medzi všetkými úrovňami verejnej správy.

16. Napríklad v Taliansku regióny zriadili medziregionálnu radu pre adaptáciu na zmenu klímy. Táto rada je zložená zo zástupcov národnej vlády a všetkých regiónov. Zabezpečuje, aby sa talianska stratégia adaptácie, ktorá bola vypracovaná na základe stratégie EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy, uplatňovala na regionálnej úrovni.

Regióny sú zase zodpovedné za pomoc mestám, ktoré ležia na ich území, pri vypracovávaní príslušných plánov adaptácie.

17. Podľa tohto vzoru VR vyzýva regióny EÚ, aby šli príkladom pri uplatňovaní stratégie EÚ a národných stratégií v oblasti klímy a zavádzaní zmien na miestnej úrovni. Takisto vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby túto úlohu začlenili do svojej definície inkluzívneho riadenia v oblasti klímy a energetiky, ako aj do svojej stratégie uplatňovania Parížskej dohody. V rámci toho by bolo potrebné náležite zohľadniť – v kontexte Dohovoru primátorov a starostov – úlohu tzv. regionálnych koordinátorov pri navrhovaní nových podporných nástrojov pre signatárov.

Horizontálna koordinácia

18. Okrem vertikálnej koordinácie považuje výbor za potrebné prehĺbiť horizontálnu koordináciu medzi jednotlivými politikami. Zohľadnenie klímy vo všetkých politikách umožní miestnym obyvateľom profitovať z mnohých súvisiacich výhod, ako je napríklad vyššia kvalita života a miestne pracovné príležitosti. Takisto umožní vytvoriť synergie a znížiť náklady na činnosť. Odhaduje sa napríklad, že ak by sa náležite uplatňoval balík predpisov EÚ o obehovom hospodárstve, mohlo by to prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov o 2 až 4 % ročne⁽²⁾. VR preto vyzýva, aby sa na konferencii COP 22 preskúmala kľúčová úloha, ktorú v boji proti zmene klímy zohráva pokles využívania surovín a udržateľné nakladanie s odpadom.

19. VR preto vyzýva regióny a mestá, aby presadzovali spoluprácu medzi rôznymi orgánmi verejnej správy. Za úspešný model v tomto smere môžeme označiť výbor pre udržateľný rozvoj vo fínskom Espoo. V neposlednom rade vďaka tomuto integrovanému prístupu bolo Espoo v nedávnej štúdii, o ktorú požiadalo holandské predsedníctvo Rady EÚ, označené za najudržateľnejšie mesto v EÚ.

20. Okrem horizontálnej spolupráce na miestnej a regionálnej úrovni je potrebné, aby sa tento prístup uplatňoval aj pri navrhovaní podporných opatrení EÚ pre regióny a mestá. VR preto uvíta zriadenie jednotného kontaktného miesta, ktoré Európska komisia oznámila vo svojom oznámení *Po parížskej konferencii*, a poukazuje na význam tejto služby pri riešení potrieb regiónov.

Príspevok Výboru regiónov

21. V súvislosti s prípravou na COP 22 a ďalšie kroky sa VR zaväzuje podporovať Európsku komisiu a Radu v ich úsilí úspešne uplatňovať príslušnú dohodu v úzkej spolupráci s Európskym parlamentom.

22. VR by sa mal snažiť o to, aby bol uhlíkovo neutrálnou inštitúciou a v tomto úsilí by mal spolupracovať s inými inštitúciami EÚ, najmä s Európskym parlamentom.

23. V rámci EÚ sa VR zaväzuje informovať regióny a mestá o ich kľúčovej úlohe v rozšírených opatreniach v oblasti klímy a o všetkých mechanizmoch na podporu činnosti zdola nahor.

24. VR ako horlivý zástanca Dohovoru primátorov a starostov EÚ nabáda svojich členov, aby sa zapojili do tejto iniciatívy, a zriadil aj skupinu veľvyslancov dohovoru VR na podporu tejto iniciatívy v ich domovských krajinách.

⁽²⁾ Circular Economy Package 2.0: Some ideas to complete the circle, marec 2015, Európsky úrad pre životné prostredie: <http://www.eeb.org/index.cfm?LinkServID2E1B48-5056-B741-DB594FD34CE970E9>.

25. VR je preto odhodlaný ísť príkladom. Je zapojený do systému pre ekologické riadenie a audit (EMAS) a zaväzuje sa, že bude spoločne so svojou administratívou a členmi pokračovať v úsilí znížiť svoje emisie CO₂, ako aj spotrebu fosílnych palív. VR v tejto súvislosti preskúma, ako by sa dali kompenzovať emisie skleníkových plynov, ktoré vznikajú v dôsledku ciest členov a zamestnancov výboru a ktorým nemožno zabrániť. Na to je nevyhnutné vypočítať uhlíkovú stopu VR a do výpočtu zahrnúť všetky služobné cesty a externé schôdze. Z kompenzácií emisií skleníkových plynov by sa mali financovať udržateľné projekty v rámci EÚ. Vo väčšej miere by sa mali využívať nové technológie, ako napríklad videokonferencie, a to aj v prípade schôdzí komisii VR.

26. V záujme zavedenia bezpapierovej formy komunikácie by mal VR nasledovať príklad Európskeho parlamentu, ktorý prestal používať tlačene podklady na plenárne zasadnutia a schôdze výborov, pokiaľ si ich poslanci výslovne nevyžadujú alebo pokiaľ nie sú tlačene dokumenty nevyhnutné z iných dôvodov.

27. Pokiaľ ide o územie mimo EÚ, je VR odhodlaný spolupracovať v rámci tzv. siete zelenej diplomacie s GR CLIMA, Európskou službou pre vonkajšiu činnosť a členskými štátmi s cieľom podporiť plnenie existujúcich záväzkov zo strany zmluvných strán, ktoré nie sú členmi EÚ, a motivovať ich k prijatiu nových záväzkov, podobných tým, ktoré prijala Európska únia.

28. VR využije predovšetkým svoje štruktúry, ako je Európsko-stredomorské zhromaždenie miestnych a regionálnych samospráv, Konferencia regionálnych a miestnych samospráv krajín Východného partnerstva, osobitná skupina pre Ukrajinu a zmiešané poradné výbory a pracovné skupiny s kandidátskymi a potenciálnymi kandidátskymi krajinami, na to, aby politika v oblasti klímy bola aj naďalej dôležitou prioritou politického programu a aby podporil jej uplatňovanie medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi na celom svete.

29. VR sa bude aktívne angažovať v rámci konferencie MEDCOP 22 organizovanej v Tangeri s cieľom ešte viac zlepšiť možnosti miest a regiónov tejto oblasti konať v otázke klímy a energetiky. Výbor podporí najmä dôraz na financovanie a budovanie kapacít pre miestne a regionálne orgány v euro-stredozemskej oblasti a predostrie tieto otázky delegácii EÚ, ktorá sa zúčastní na konferencii COP 22.

30. VR konkrétne prispeje k propagácii Dohovoru primátorov a starostov na celosvetovej úrovni, a to počnúc Európsko-stredomorským dohovorom primátorov a starostov a prípadne aj prostredníctvom Východného dohovoru starostov a primátorov v roku 2016.

31. Výbor sa bude takisto aj naďalej angažovať na úrovni UNFCCC na podporu ambiciózneho postoja delegácie EÚ v oblasti klímy a najmä modelu viacúrovňového riadenia EÚ medzi svojimi partnermi z hlavnej skupiny miestnych samospráv a obecných orgánov.

Posilnenie postavenia našich komunít

32. Vzhľadom na rozsah požadovaných opatrení v oblasti klímy musíme všetci zmeniť svoj spôsob výroby a spotreby. Ak chceme dosiahnuť, aby verejnosť prijala tieto zásadné zmeny, musia regióny a mestá prevziať kľúčovú zodpovednosť za nadviazanie dialógu s občanmi a posilnenie ich postavenia, aby mohli občania zohrávať v tejto transformácii aktívnu úlohu.

33. Regióny a mestá môžu podstatnou mierou pomôcť uľahčiť šírenie informácií o zmene správania a opatreniach na podporu jednotlivých činností v oblasti klímy.

34. Regióny a mestá musia prostredníctvom koordinácie s vyššími úrovňami verejnej správy (na národnej, európskej a celosvetovej úrovni) takisto nájsť a odstrániť prekážky, ktoré občanom bránia v tom, aby sa plnohodnotne zapojili do prechodu na nízkouhlíkovú a odolnú spoločnosť.

35. Z hľadiska podpory opatrení v oblasti klímy majú zásadný význam dlhodobé partnerstvá regiónov a miest s podnikmi, univerzitami, miestnymi komunitami, občianskou spoločnosťou, mimovládnyimi organizáciami a školami.

36. VR preto vyzýva regióny a mestá, aby sa plne chopili svojej úlohy pri presadzovaní projektov na nižšej ako celoštátnej úrovni, do ktorých je zapojených viac účastníkov, s cieľom vytvoriť kultúru udržateľného rozvoja, ktorá podnieti úsilie na národnej aj európskej úrovni. Výbor zároveň zdôrazňuje, že medzi jednotlivými časťami EÚ, ako aj medzi regiónmi a mestami existujú výrazné rozdiely, pokiaľ ide o ich potreby a ohrozenie v súvislosti so zmenou klímy.

Zameranie sa na výskum

37. Výskum má zásadný význam pri formulovaní náležitých politických reakcií na výzvy spojené so zmenou klímy. Úzke prepojenie s akademickou obcou prispeje k správnej tvorbe politiky, keďže rozhodnutia sa budú opierať o spoľahlivé odborné poradenstvo.

VR preto vyzýva regióny a mestá, aby nadviazali užšie kontakty s univerzitami a výskumnými ústavmi na svojom území aj inde a podporovali medziregionálnu spoluprácu v týchto oblastiach.

38. Spoločné získavanie poznatkov od počiatočnej fázy, ako aj krížové kontroly medzi tvorcami politík a akademikmi podporia spoluprácu pri zisťovaní problémov a ich spoločnom riešení v rámci celého výskumného procesu a procesu tvorby politiky.

39. VR s uspokojením konštatuje, že nedávne rozhodnutie Medzivládneho panelu o zmene klímy vypracovať v roku 2023 osobitnú správu o mestách a klíme bude už odteraz podnecovať intenzívnejší výskum o význame miest z hľadiska boja proti zmene klímy. Vyzýva Európsku komisiu, aby sa aktívne zapájala do prípravy tejto správy, zapojila do tohto procesu VR a presadzovala viacúrovňovú územnú víziu opatrení pre oblasť klímy. VR vyzýva Európsku komisiu, aby podporovala výskum v týchto oblastiach s cieľom konštruktívne prispieť k vypracovaniu uvedenej osobitnej správy, ktorá sa využije v budúcich rokovaníach v rámci UNFCCC, a to najmä globálne hodnotenie, v ktorom sa posúdi stav uplatňovania Parížskej dohody v roku 2023.

40. VR podporuje zapojenie zástupcov výskumu do plánovania a realizácie politík v oblasti adaptácie a zmiernenia.

Odolná spoločnosť

41. Je dôležitou skutočnosťou, že v Parížskej dohode sa uznáva výrazný pozitívny dosah opatrení na adaptáciu a zmiernenie.

42. VR vypracuje osobitné stanovisko, v ktorom sa zameria na preskúmanie stratégie EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy naplánované na rok 2017. V tejto súvislosti výbor požaduje pevné odhodlanie integrovať opatrenia na adaptáciu a zmiernenie a takisto zahrnúť adaptáciu do všetkých relevantných politík.

43. VR zdôrazňuje, že vzhľadom na možné nepriaznivé účinky zmeny klímy na ľudí a majetok by sa malo posilniť postavenie regiónov a miest, aby mohli čo najskôr zvýšiť svoju odolnosť. Výbor však trvá na tom, že adaptácia na zmenu klímy si vyžaduje vertikálnu a horizontálnu spoluprácu a že regióny a mestá musia byť takisto prepojené, aby sa mohli zmene klímy prispôbiť.

44. VR víta Akčný plán Európskej komisie pre Sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof na obdobie 2015 – 2030, ako aj zahrnutie odolnosti voči katastrofám do Parížskej dohody. Prepojenie medzi budovaním odolnej infraštruktúry a prispôbovaním sa zmene klímy by sa malo posilniť s cieľom podporiť medziodvetvovú koordináciu medzi útvarmi civilnej ochrany a opatreniami na prispôbenie sa zmene klímy na všetkých úrovniach.

45. VR požaduje lepšie mechanizmy na zvyšovanie informovanosti a podporné mechanizmy na vypracovanie regionálne zameraných národných adaptačných stratégií. Je potrebné dôkladne sledovať ich transformáciu na ucelené regionálne a miestne akčné plány, pričom na úrovni EÚ by sa mali stanoviť jasné čiastkové ciele, ktoré by sa dosahovali v pravidelných intervaloch.

Financovanie klimatických opatrení regiónov a miest EÚ

46. Z hľadiska realizácie Parížskej dohody má zásadný význam – najmä pre regióny a mestá – otázka financovania a prístupu k nemu.

47. Aj keď v EÚ existujú rôzne možnosti financovania, regióny a mestá narážajú na rozličné prekážky, ktoré im bránia v prístupe k podporným opatreniam dostupným na úrovni EÚ, či už pokiaľ ide o podporu z fondov EÚ alebo prostredníctvom Európskej investičnej banky (EIB).

Na základe mnohých diskusií vo VR, ako aj s rôznymi zainteresovanými stranami, VR vyzýva Európsku komisiu, EIB a členské štáty, aby sa zamerali na rozvoj primeraných administratívnych kapacít regiónov a miest, ktoré by im umožnili naplno využívať možnosti financovania z verejných aj súkromných zdrojov dostupných na úrovni EÚ, najmä v prípade menších územných celkov.

48. Inštitúcie EÚ musia okrem toho vyvinúť mimoriadne úsilie v oblasti komunikácie a informovať o týchto príležitostiach. VR sa zaväzuje podporovať Európsku komisiu a EIB pri vytváraní potrebných cieľných nástrojov na komunikáciu.

49. VR je takisto znepokojený potenciálne neefektívnym využívaním štrukturálnych fondov v niekoľkých členských štátoch. Na opatrenia v oblasti klímy je síce vyčlenených 20 % prostriedkov z rozpočtu EÚ, avšak kritérium zmeny klímy sa v prípade projektov financovaných zo štrukturálnych fondov systematicky neuplatňuje ani neoveruje. V dôsledku toho hrozí, že sa finančné prostriedky EÚ použijú na projekty, ktoré sú v rozpore s cieľmi EÚ v oblasti klímy. Európska komisia a členské štáty by mali byť obzvlášť obozretné, mali by tieto záležitosti prešetrovať a prijímať potrebné nápravné opatrenia, a zároveň prihliadať na zásadu technologickej neutrality a právo členských štátov vybrať si spomedzi rôznych zdrojov energie.

50. VR vyzýva členské štáty, aby splnili svoj záväzok postupne zrušiť environmentálne škodlivé dotácie. VR sa takisto domnieva, že výsledkom prebiehajúcej reformy ETS by malo byť stanovenie spravodlivej ceny emisií oxidu uhličitého, ktorá neohrozí konkurencieschopnosť členských štátov, a zavedenie mechanizmu, ktorý by regiónom umožňoval podporovať úsilie zamerané na zníženie emisií skleníkových plynov. VR by chcel upriamiť pozornosť Európskej komisii a Rady na úspešný príklad obchodovania s emisiami CO₂ medzi Kaliforniou a Quebecom. V súčasnosti sa opätovne investujú miliardy dolárov do miestnej ekonomiky, aby sa podporili podniky, mestá a občania pri prechode na nízkouhlíkové hospodárstvo. VR vyzýva EÚ, aby sa inšpirovala týmto príkladom pri pridelovaní kvót. Zároveň vyzýva členské štáty, aby umožnili regiónom zohrávať aktívnu úlohu v systéme obchodovania s emisiami (ETS), a to najmä tým, že by spravovali časť výnosov z aukcií a opätovne ich investovali do udržateľných projektov.

51. EÚ musí prehodnotiť aj svoje právne predpisy, aby uľahčila investície do obnoviteľných zdrojov energie. Napríklad v súčasnosti sa nižšie zdanenie biopalív považuje za dotáciu, ktorá je povolená len ako časovo obmedzená výnimka, čo má za následok neistotu investičných podmienok a administratívnu záťaž tak pre výrobcov, ako aj pre dodávateľov palív z obnoviteľných zdrojov.

Vzhľadom na veľký objem potrebných finančných prostriedkov sa budú musieť regióny a mestá snažiť získať financovanie z verejných aj zo súkromných zdrojov. Stále existuje značný nevyužitý obchodný potenciál v odvetviach spojených s uplatňovaním Parížskej dohody.

52. VR preto vyzýva regióny a mestá, aby podporili zmenu v spôsobe myslenia, t. j. aby „finančnú podporu“ považovali za „financovanie“ životaschopných obchodných plánov pre udržateľný rozvoj.

53. Z tohto dôvodu je potrebné zlepšiť dialóg medzi verejným a súkromným sektorom. Okrem toho by mali regióny a mestá vo väčšom rozsahu spolupracovať s EIB a bankovým sektorom, aby si rozšírili poznatky o inovatívnych mechanizmoch financovania projektov na zníženie emisií CO₂ a zvýšenie odolnosti.

VR v tejto súvislosti trvá na tom, že základným predpokladom realizácie takýchto projektov musí byť regulačná istota a predvídateľnosť. VR taktiež poukazuje na význam výmeny osvedčených postupov v oblasti začlenenia kritérií udržateľnosti do finančného sektora. Finančné produkty by sa mali hodnotiť a označovať na základe toho, do akej miery sú vystavené rizikám spojeným so zmenou klímy a ako prispievajú k prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, aby verejní a súkromní investori mali k dispozícii určité usmernenia.

V Bruseli 12. októbra 2016

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA